

Mostres culturals

Guillermo Ayesa

Més que d'"Expressions de Cultura", jo, com a home que fa teatre a Sant Cugat, parlaria de *mostres de cultura*, o sigui, la tan anomenada Política d'Aparador. I m'estic referint concretament al Centre Cultural, i la seva filosofia cultural, o a les relacions que aquest Centre té amb els que fem cultura en aquesta ciutat.

Pertanyo a un grup de teatre aficionat local anomenat Fila Zero, la secció oficial de teatre de La Unió Sancugatenca, encara que aquest escrit el faig a títol personal, i no com a representant de Fila Zero ni de La Unió.

De les files d'aquest grup han sorgit i, sens dubte, continuaran sorgint, gent que ha assolit èxits com a professionals de teatre... perquè el teatre aficionat a Catalunya ha estat sempre la gran cantera d'actors i actrius, directors i escenògrafs d'aquest país, i malgrat les diverses escoles que s'han obert arreu els darrers anys, encara ho és. No hi ha res més educatiu per a un actor que trepitjar un escenari i afrontar-se a un públic.

Doncs bé, senyores i senyors, d'aquesta cantera, d'aquest tresor natural que dóna aquesta terra... no es fa ressò el Centre Cultural de la nostra ciutat, sinó que aquesta entitat ofereix un teatre de ràpid consum; tan ràpid i inconsistent, que podríem anomenar-lo, fent una analogia amb les *fast foods*, *fast art*: un art teatral que es menja en un tres i no res, però que no alimenta.

La filosofia cultural del Centre Cultural, és la de portar el milloret, el *dernier cri*, del teatre – barceloní, més que nacional– abans, fins i tot, que s'hagi estrenat a Barcelona –aquest és un dels seus requisits per a co-produir obres–, que després recorren tota la geografia catalana, portant ben alta la bandera de Sant Cugat... i deixant-nos als que fem teatre local, el que realment neix aquí, amb un pam de nas... Es tracta de mostrar resultats, repeteixo, sobretot resultats econòmics, i no pas de crear una cultura pròpia, autòctona, que, ja se sap per l'experiència d'altres llocs amb autèntics interessos culturals, és el que dóna una veritable qualitat de vida a la seva localitat, però que és més... empenyadora: s'ha de treballar, necessita dedicació, criança, bons *modos* i paciència... Jo, fins i tot, trauria la paraula *centre* del seu nom, perquè no deixa de ser una sucursal de Barcelona... un lloc que les companyies professionals de Barcelona utilitzen com a terreny d'experiments, com a conillet d'índies per a fer les seves pre-estrenes abans de l'estrena que de veritat els hi importa: la de Barcelona, aprofitant la funció que es fa aquí per canviar les coses que no funcionen en un espectacle – aquests són les versions que sempre es veuen a Sant Cugat–, en lloc d'exportar teatre veritablement *d'aquí* a la resta del territori nacional, el que es podria interpretar com a solidaritat, i una mica de confiança cap a la seva pròpia gent. I no em refereixo només al meu grup de teatre –nosaltres, al cap i a la fi, tenim el nostre propi teatre: aquesta mateixa Unió Sancugatenca, (que Déu guardi molts anys!)–, sinó a tots els grups que necessiten un teatre, com ara el Cor Infantil Sant Cugat, que ha d'anar a Rubí per a fer les seves funcions –per cert, de molta qualitat– davant un públic; l'Esbart, que va haver de fer la seva última estrena a Terrassa... i més... i més... Gràcies als déus, som molts els que ens dediquem a fer cultura per aquí... a tots els quals, el Teatre de l'Auditori gira, olímpicament i oficialment, l'esquena.

És cert que els responsables de cultura de la nostra ciutat ens han *permès* aparèixer de tant en tant –bé, una vegada que jo recordi, a més a més de la inauguració– en aquest gran teatre *popular*, encara que mai inclosos en la seva programació oficial, com si fóssim convidats de segona mà... Ah, per cert, em refereixo al Teatre Auditori com a *teatre popular* perquè suposo que així s'ha d'anomenar una institució que ha estat construïda amb diners del poble –uns 2.700

milions, diuen– i que treu la tercera part –segons les últimes notícies que jo he sentit– del seu pressupost anyal de les arques del nostre Ajuntament, o sigui dels impostos que paguem tots els santcugatencs... Però aquestes concessions que es fan als molestos aficionats autòctons... es paguen! Per tenir el privilegi d'aparèixer al nostre Gran Teatre Popular –perdó, el *d'ells...* o el dels *altres...* del que sigui!... s'ha de pagar un preu estipulat, que per a un grup com el nostre, sovint li és molt difícil, sinó impossible, d'assumir, sobretot tenint en compte que en més d'una ocasió hem de posar diners de la nostra butxaca per a superar els problemes econòmics del nostre propi grup.

Es podria argumentar des del Centre Cultural, que aquest gran, meravellós local no s'ha construït per ensenyar obra de poca qualitat artística. És cert, la qualitat artística d'un grup d'aficionats no es pot comparar a la dels professionals... excepte en alguns casos particulars. S'han fet interpretacions a Fila Zero que deixarien molts professionals bocabadats, i això ho pot confirmar qualsevol que s'hagi pres la molèstia d'assistir a les nostres funcions... i no miro ningú...

Bé, aquí tenim el director del Centre Cultural. Suposo que argumentarà que ell té unes directrius a seguir... i les segueix. Suposo que dirà que l'han contractat com a simple empresari, i com a empresari, pur i dur, actua... sense romanços, sinó atenent el negoci que se li ha encomanat, que és dirigir, amb efectivitat, una empresa. Però... un teatre popular és únicament un negoci? Com una empresa privada? Suposo que al director del Centre Cultural no se li pot retreure res... però el que necessitem per a crear aquest anhelat Gran Teatre Popular, és un simple empresari... o alguna cosa més? Un director o *manager* –ja que estem parlant de *marketing*– a qui se li digui que ha de tenir una certa sensibilitat envers els artistes, els creadors culturals que viuen i treballen aquí, un cert ànim de col·laboració amb ells...? Mai exclusivament, és clar –uns quants diners ha de rendir aquest *tinglado*–, però sí, una mica, de tant en tant, de, no sé...? No com a almoïna als pobres artistes, sinó als seus socis per dret propi, els mateixos socis que aporten aquesta famosa tercera part...? Compte, és només una pregunta, eh! Imagineu-vos-ho! No seria meravellós entrar al Gran Teatre Popular de Sant Cugat del Vallès, i veure la sala buida, només amb els quatre replegats de sempre, segurament familiars dels actors de l'obra que s'està representant, o els seus amics incauts, agafats desprevingudament? Això seria la ruïna, el desprestigi!... i també una lliçó magistral de com utilitzar els diners públics d'un poble. Una lliçó de com un teatre popular dedica els seus esforços per estimular el nivell artístic dels seus ciutadans! Un acte exemplar de la famosa utopia d'*el poble per al poble*...!

Ja es recuperaran els diners en altres funcions...! Segur que en una sola nit, quan estreni Flotats, per exemple, ara quan torni de Madrid, o qualsevol altre gran professional, i l'elevat preu de les entrades el pagui la Colònia –que jo dic *dels bells dorments*, o si preferiu, la *beautiful sleeping people*– de Sant Cugat: els que venen a dormir aquí i, és clar, assisteixen al Teatre de l'Auditori, perquè són gent de categoria –els que poden pagar l'entrada!–. Però no voldria acabar aquest escrit amb una nota amarga: voldria que el conte que us acabo d'explicar –basat en fets i personatges reals– tingués una *happy ending*, pel que us vull dir el següent... i que la gent que se senti al·ludida, no s'ho prengui com a una amenaça: Malgrat tot el que us he dit... nosaltres seguim fent teatre a La Unió Santcugatencs! Els darrers anys, per subscripció popular –amb unes ajudes de l'Ajuntament–. Sí, és cert: reunim els diners que necessitem –exclusivament per les despeses del muntatge, mai, és clar, per pagar ningú del grup per la seva feina, creativitat, dedicació, sacrifici econòmic!– de petites aportacions de comerços locals –des d'una casa de mobles, una floristeria, una fusteria, o un ferrer, fins una xarcuteria, alguna caixa d'estalvis, la ràdio local, i persones individuals... I això em fa pensar que realment es vol un teatre local i veritablement popular a Sant Cugat...